

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. Богомольця**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
студентської науково-практичної конференції**

*Інноваційні підходи у наукових дослідженнях у сфері
громадського здоров'я та профілактичної медицини:
досягнення та перспективи*

Київ – 2025

ПІДХОДИ ДО ПРОГНОЗУВАННЯ СПАЛАХІВ КОРУ З УРАХУВАННЯМ ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

Аїда ПЕТРОСЯН, Вікторія КОРОЛЕНКО
*Здобувач вищої освіти VI курсу медичного факультету № 2
Науковий керівник: асистент*

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Кір є однією з найзаразніших інфекцій у світі, і може призвести до серйозних ускладнень, таких як пневмонія, енцефаліт, інвалідність і смерть. У 2023 році, за оцінками Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) і Центрів контролю і профілактики захворювань США (CDC), на глобальному рівні було зафіксовано 10,3 мільйона випадків кору, що на 20% більше, ніж у 2022 році, що пов'язано з недостатнім охоплення імунізацією. Хвороба особливо небезпечна для дітей до 1 року, осіб з хронічними захворюваннями, вагітних та невакцинованих медпрацівників, які мають підвищений ризик серйозних наслідків. Спалахи кору можуть мати циклічність та виникати кожні 5-6 років. Згідно інформації Центру громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України (ЦГЗ) останній спалах кору в Україні відбувся в період 2017–2019 років, коли захворіло 115 283 особи.

Мета — проаналізувати динаміку захворюваності на кір та охоплення щепленнями вакциною проти кору, епідемічного паротиту та краснухи (КПК) за період за 2020-2024 рр. в Україні, а також провести огляд сучасних методів й інструментів прогнозування спалахів кору.

У дослідженні застосовувалися епідеміологічний, статистичний та бібліосемантичний методи. Розрахунки виконані з використанням Microsoft Excel 2016. Дані про зареєстровані випадки захворювань на кір були отримані з форми №2 (річна) «Звіт про окремі інфекції та паразитарні захворювання за 20_ рік» за період 2020-2023 рр., а за 2024 рік з вебсайту ЦГЗ. Інформація щодо охоплення щепленнями КПК за період 2020-2024 рр. отримана з вебсайту ЦГЗ.

Аналіз динаміки захворюваності на кір за останні 5 років показав, що найбільша кількість випадків 433, інтенсивний показник на 100 тисяч населення 1,1 був у 2024 році. Крива захворюваності має виражену тенденцію до збільшення. Серед захворілих на кір 71,2% становило дитяче населення. Найвищий середній показник питомої ваги дітей, хворих на кір, спостерігався у віковій групі від 1 до 4 років і складав 34,5%. Далі за чисельністю вікові групи: від 5 до 9 років — 27,4%, від 10 до 14 років — 18,5%, до 1 року — 10,7%, а від 15 до 17 років — 8,9%.

Хвороба зареєструвалась у 2020 році на 23 адміністративних територіях, у 2021 році — на 9, у 2022 — на 8, у 2023 — на 17, а у 2024 — на 19. Розподіл захворюваності демонстрував значні коливання, варіюючи від 0,1 до 17,6. Жителі міст майже в 3 рази хворіли частіше сільських.

Обсяги охоплення профілактичних щеплень дітей проти кору в різні роки варіювались: вакцинація коливалась у межах від 74,1% до 92,4%, а рівень ревакцинації від 69,1% до 87,3%.

Прогнозування спалахів може включати застосування класичних математичних моделей, моделей, що враховують вік та вакцинний статус населення, а також прогнозування на основі історичних даних. Крім того, важливими інструментами є використання геоінформаційних систем і прогнозування спалахів на основі даних щодо рівня охоплення вакцинацією.

Однак існують чинники, які можуть впливати на точність прогнозування, зокрема зміни рівня вакцинації, мобільність населення, особливості внутрішньорічної динаміки захворювання, доступність медичних послуг, тощо.

Отже, з 2023 р. відмічається тенденція до посилення епідемічної активності кору. З огляду на показники охоплення профілактичними щепленнями, організація вакцинопрофілактики кору в Україні є одним із пріоритетних завдань. А можливості застосування прогнозування спалахів кору можуть сприяти в ефективнішому плануванні кампаній з вакцинації, а

також у своєчасному запровадженні карантинних заходів або інших стратегій запобігання поширення інфекції.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЩЕПЛЕНОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ВАКЦИНОЮ КПК ТА ЗАХВОРЮВАННОСТІ НА КРАСНУХУ ПРОТЯГОМ 2016-2023 РОКІВ

Тетяна ХІЛЬКЕВИЧ, Тетяна ПЕТРУСЕВИЧ
Здобувач вищої освіти II курсу ННІГЗПМ
Науковий керівник: к. мед н., доцентка

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Краснуха – це антропонозне інфекційне захворювання, якому можна запобігти засобами специфічної імунопрофілактики. Збудником інфекції є РНК-геномний вірус родини *Togaviridae*.

Згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, імунізація проти краснухи проводиться живою комбінованою вакциною для профілактики кору, епідемічного паротиту і краснухи (КПК) 2 дозами в 12 місяців та в 6 років. Вакцинація зумовлює надійний тривалий імунітет, а також попереджує розвиток тяжких форм та ускладнень.

Показники охоплення щепленнями вакциною КПК за 2016-2023 роки наведені за даними ДП «Укрвакцина» МОЗ України (мал.1).

